

PROTOKOLL B

OMHANDLET I ARTIKKEL 3 NR. 1

VEDRØRENDE DEFINISJONEN AV BEGREPET

"OPPRINNELSESPRODUKTER" OG

METODER FOR ADMINISTRATIVT SAMARBEID

PROTOKOLL B

vedrørende definisjonen av begrepet "opprinnelsesprodukter" og metoder for administrativt samarbeid

Innhold

AVDELING I - ALMINNELIGE BESTEMMELSER

- Artikkel 1 Definisjoner

AVDELING II - DEFINISJON AV BEGREPET "OPPRINNELSESPRODUKTER"

- Artikkel 2 Opprinnelseskriterier
- Artikkel 3 Bilateral kumulasjon
- Artikkel 4 (Denne protokoll inneholder ikke en artikkel 4)
- Artikkel 5 Produkter fremstilt i sin helhet
- Artikkel 6 Produkter tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet
- Artikkel 7 Utilstrekkelig bearbeidelse eller foredling
- Artikkel 8 Kvalifiserende enheter
- Artikkel 9 Tilbehør, reservedeler og verktøy
- Artikkel 10 Sett
- Artikkel 11 Nøytrale elementer

AVDELING III - TERRITORIALE KRAV

- Artikkel 12 Territorialitetsprinsippet
- Artikkel 13 Direkte transport
- Artikkel 14 Utstillinger

AVDELING IV - TOLLRESTITUSJON ELLER FRITAK

- Artikkel 15 Forbud mot restitusjon av eller fritak for toll

AVDELING V - OPPRINNELSESBEVIS

- Artikkel 16 Generelle vilkår
- Artikkel 17 Fremgangsmåte for utstedelse av varesertifikat EUR.1
- Artikkel 18 Varesertifikater EUR.1 utstedt senere
- Artikkel 19 Utstedelse av et duplikat varesertifikat EUR.1
- Artikkel 20 Utstedelse av varesertifikater EUR.1 på grunnlag av opprinnelsesbevis utstedt eller utferdiget tidligere
- Artikkel 21 Vilkår for utferdigelse av en fakturaerklæring

- Artikkel 22 Godkjent eksportør
- Artikkel 23 Gyldighet av opprinnelsesbevis
- Artikkel 24 Fremleggelse av opprinnelsesbevis
- Artikkel 25 Innførsel i delsendinger
- Artikkel 26 Fritak fra opprinnelsesbevis
- Artikkel 27 Grunnlagsdokumenter
- Artikkel 28 Oppbevaring av opprinnelsesbevis og grunnlagsdokumenter
- Artikkel 29 Uoverensstemmelser og formelle feil
- Artikkel 30 Beløp uttrykt i regneenheter

AVDELING VI - METODER FOR ADMINISTRATIVT SAMARBEID

- Artikkel 31 Gjensidig bistand
- Artikkel 32 Verifisering av opprinnelsesbevis
- Artikkel 33 Tvisteløsning
- Artikkel 34 Straffebestemmelser
- Artikkel 35 Frisoner

AVDELING VII - SLUTTBESTEMMELSER

- Artikkel 36 Vedlegg
- Artikkel 37 Varer i transitt eller på lager
- Artikkel 38 Underkomite for toll- og opprinnelsessaker
- Artikkel 39 Ikke-preferensiell behandling

AVDELING I

ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Artikkel 1 Definisjoner

I denne protokoll forstås med:

- a) ”fremstilling”: all slags bearbeidelse eller foredling herunder sammensetting og montering eller spesielle prosesser;
- b) ”materiale”: enhver bestanddel, råmateriale, komponent eller del o.l. som er brukt i fremstillingen av produktet;
- c) ”produkt”: det produktet som blir fremstilt, selv om det er bestemt for senere bruk i en annen produksjonsprosess;
- d) ”varer”: både materialer og produkter;
- e) ”tollverdi”: verdien fastsatt i samsvar med avtalen av 1994 om gjennomføring av artikkel VII i Generalavtalen om tolltariffer og handel (WTO-avtalen om tollverdi);
- f) ”pris fra fabrikk”: prisen som betales for produktet fritt fabrikk til produsenten i en EFTA-stat eller i Vestbredden og Gazastripen i det foretak der den siste bearbeidelse eller foredling er utført, forutsatt at prisen innbefatter verdien av alle anvendte materialer, fratrukket eventuelle interne avgifter som er eller kan bli tilbakebetalt når det fremstilte produktet eksporteres;
- g) ”verdien av materialer”: tollverdien på innførselstidspunktet av anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer, eller dersom denne ikke er kjent og ikke kan påvises, den første påviselige pris som er betalt for materialene i en EFTA-stat eller i Vestbredden og Gazastripen;
- h) ”verdien av opprinnelsesmaterialer”: verdien av slike materialer som definert i bokstav g), anvendt med nødvendige tillempninger;
- i) ”merverdi”: prisen fra fabrikk fratrukket tollverdien av hvert av de inkorporerte materialer med opprinnelse i en annen avtalepart nevnt i artikkel 3 eller, dersom tollverdien ikke er kjent eller ikke kan påvises, den første påviselige pris som er betalt for produktene i den berørte EFTA-stat eller i Vestbredden og Gazastripen;
- j) ”kapitler” og ”posisjoner”: kapitler og posisjoner (fire-sifret kode) anvendt i nomenklaturen som utgjør "Det harmoniserte system for beskrivelse og koding av varer", i denne protokoll kalt "Det harmoniserte system" eller "HS";
- k) ”tariffert”: tarifferingen av et produkt eller et materiale under en bestemt posisjon;

- l) "sending": produkter som enten er sendt samtidig fra en eksportør til en mottaker eller produkter omfattet av ett enkelt transportdokument omfattende forsendelsen fra eksportør til mottaker, eller i mangel av slikt transportdokument, av en enkelt faktura;
- m) "territorier": inkluderer territorialfarvannet;
- n) "regneenheter": svarer til "European Currency Units" (ECU) eller til "euro" fra den dato sistnevnte erstatter ECU i et en-til-en forhold.

AVDELING II

DEFINISJON AV BEGREPET "OPPRINNELSESPRODUKTER"

Artikkel 2 Opprinnelseskriterier

For anvendelse av avtalen og med forbehold for bestemmelsene i artikkel 3 i denne protokoll, skal følgende produkter anses som:

- 1. produkter med opprinnelse i en EFTA-stat:
 - a) produkter fremstilt i sin helhet i en EFTA-stat i henhold til artikkel 5 i denne protokoll;
 - b) produkter fremstilt i en EFTA-stat inneholdende materialer som ikke har blitt fremstilt i sin helhet der, forutsatt at slike materialer har vært gjenstand for tilstrekkelig bearbeiding eller foredling i en EFTA-stat i henhold til artikkel 6 i denne protokoll;
- 2. produkter med opprinnelse i Vestbredden og Gazastripen:
 - a) produkter fremstilt i sin helhet i Vestbredden og Gazastripen i henhold til artikkel 5 i denne protokoll;
 - b) produkter fremstilt i Vestbredden og Gazastripen inneholdende materialer som ikke har blitt fremstilt i sin helhet der, forutsatt at slike materialer har vært gjenstand for tilstrekkelig bearbeiding eller foredling i Vestbredden og Gazastripen i henhold til artikkel 6 i denne protokoll.

Artikkel 3 Bilateral kumulasjon

- 1. Med forbehold for artikkel 2 nr. 1 b, skal materialer med opprinnelse i Vestbredden og Gazastripen i samsvar med denne protokoll anses som produkter med opprinnelse i en EFTA-stat når de er inkorporert i et produkt som er fremstilt der, forutsatt at disse materialene har gjennomgått bearbeiding eller foredling i den berørte EFTA stat som går utover det som er nevnt i artikkel 7 i denne protokoll. Materialene trenger ikke å ha gjennomgått tilstrekkelig bearbeiding eller foredling.

2. Med forbehold for artikkel 2 nr. 2 b, skal materialer med opprinnelse i en EFTA-stat i samsvar med denne protokoll anses som produkter med opprinnelse i Vestbredden og Gazastripen når de er inkorporert i et produkt som er fremstilt der, forutsatt at disse materialene har gjennomgått bearbeiding eller foredling der som går utover det som er nevnt i artikkel 7 i denne protokoll. Materialene trenger ikke å ha gjennomgått tilstrekkelig bearbeiding eller foredling.
3. For anvendelse av nr. 1 og 2, når den bearbeiding eller foredling som er utført i en EFTA-stat eller i Vestbredden og Gazastripen ikke går utover det som er nevnt i artikkel 7, skal det fremstilte produktet bare anses å ha opprinnelse i den berørte avtalepart såfremt merverdien tilført der er høyere enn verdien av hvert av de benyttede materialer med opprinnelse i en annen avtalepart. Dersom dette ikke er tilfelle, skal det fremstilte produktet anses å ha opprinnelse i den avtalepart som svarer for den høyeste verdien av de opprinnelsesmaterialer som er benyttet ved fremstillingen i den berørte avtalepart.
4. Produkter med opprinnelse i en annen avtalepart i samsvar med denne protokoll, som ikke har gjennomgått noen bearbeiding eller foredling i den berørte avtalepart, beholder sin opprinnelse når de blir eksportert til en annen avtalepart.

Artikkel 4
(Denne protokoll inneholder ikke en artikkel 4)

Artikkel 5
Produkter fremstilt i sin helhet

1. Følgende skal anses som fremstilt i sin helhet i en EFTA-stat eller i Vestbredden og Gazastripen:
 - a) mineralske produkter utvunnet av deres jord eller havbunn;
 - b) vegetabiliske produkter høstet der;
 - c) levende dyr født og alet der;
 - d) produkter av levende dyr alet der;
 - e) produkter fra jakt og fiske drevet der;
 - f) produkter fra sjøfiske og andre produkter tatt opp av havet utenfor den respektive avtaleparts sjøterritorium ved hjelp av deres fartøyer;
 - g) produkter fremstilt på deres fabrikkskip utelukkende av produkter nevnt under bokstav f);
 - h) brukte varer innsamlet der bare egnet til gjenvinning av råstoffer, inkludert brukte dekk bare egnet til regummiering eller til bruk som avfall;
 - i) avfall og skrap fra fabrikkvirksomhet som har funnet sted der;

- j) produkter utvunnet fra havbunnen eller havundergrunnen utenfor deres sjøterritorier forutsatt at de har enerett til å utnytte denne havbunn eller havundergrunn;
 - k) varer fremstilt der utelukkende av produkter angitt under bokstav a) til j).
2. Betegnelsene "deres fartøyer" og "deres fabrikkskip" i nr. 1 bokstavene f) og g) gjelder kun fartøyer og fabrikkskip:
- a) som er registrert eller anmeldt i en EFTA-stat eller i Vestbredden og Gazastripen;
 - b) som fører flagg tilhørende en EFTA-stat eller Vestbredden og Gazastripen;
 - c) som med en andel av minst 50% eies enten av statsborgere i en EFTA-stat eller det palestinske folk i Vestbredden og Gazastripen, eller av et selskap med hovedsete i en av avtalepartene, hvor administrerende direktør eller direktører, styrets eller representantskapets formann og flertallet av medlemmene i disse organer er enten statsborgere i EFTA-statene eller det palestinske folk i Vestbredden og Gazastripen, og videre når det gjelder ansvarlige selskaper eller selskaper med begrenset ansvar, hvorav minst halvparten av kapitalen tilhører disse avtaleparter eller offentlige sammenslutninger eller enten statsborgere i EFTA-statene eller det palestinske folk i Vestbredden og Gazastripen;
 - d) hvor skipsføreren og skipets offiserer er enten statsborgere i EFTA-statene eller det palestinske folk i Vestbredden og Gazastripen; og
 - e) hvor minst 75% av mannskapet er enten statsborgere i EFTA-statene eller det palestinske folk i Vestbredden og Gazastripen.

Artikkel 6

Produkter tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet

1. For anvendelse av artikkel 2, skal produkter som ikke er fremstilt i sin helhet anses som tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet når vilkårene i listen i vedlegg II er oppfylt.

Vilkårene nevnt ovenfor angir, for alle produkter som er dekket av denne avtalen, den bearbeiding eller foredling som må utføres på ikke-opprinnelsesmaterialer brukt i fremstillingen av disse produktene, og gjelder kun i forhold til slike materialer. Det følger av dette at dersom et produkt som har oppnådd opprinnelsesstatus ved å oppfylle de vilkår som er fastsatt i listen for dette produktet, benyttes i fremstillingen av et annet produkt, skal de vilkår som gjelder for det produkt som det førstnevnte produkt inkorporeres i, ikke anvendes for produktet, og det skal ikke tas hensyn til de ikke-opprinnelsesmaterialer som eventuelt ble anvendt ved fremstillingen av det.

2. Som unntak fra nr. 1, kan ikke-opprinnelsesmaterialer som i henhold til vilkårene fastsatt i listen ikke skulle kunne anvendes til fremstilling av dette produktet, likevel anvendes, forutsatt at:
- a) deres totale verdi ikke overstiger 10% av prisen fra fabrikk på produktet;

- b) enhver prosentsats fastsatt i listen som maksimal verdi av ikke-opprinnelsesmaterialer, ikke overskrides gjennom anvendelsen av dette nr.

Dette nr. gjelder ikke for produkter som hører under kapitlene 50-63 i Det harmoniserte system.

- 3. Nr. 1 og 2 får anvendelse med de unntak som er fastsatt i artikkel 7.

Artikkel 7 **Utilstrekkelig bearbeidelse eller foredling**

- 1. Med forbehold for nr. 2, skal følgende behandlinger anses som utilstrekkelig bearbeidelse eller foredling til å gi status som opprinnelsesprodukter, uansett om kravene i artikkel 6 er oppfylt:
 - a) behandlinger som har til hensikt å holde produktene i sin opprinnelige tilstand under transport eller lagring (lufting, utspredning, tørking, kjøling, nedleggelse i saltlake, svovelsyrting eller andre vandige oppløsninger, fjerning av beskadigede deler, og liknende behandlinger);
 - b) enkle behandlinger som avstøvning, sikting, utskilling, sammenstilling, sortering (innbefattet sammenstilling av varer til sortiment eller sett), vasking, maling, oppskjæring;
 - c) (i) skifting av emballasje, deling og sammenstilling av kolli;
(ii) enkel fylling i flasker, flakonger, sekker, etuier, esker, befestigelse til plater eller planker osv., og all annen enkel emballering;
 - d) anbringelse av merker, etiketter eller andre liknende kjennemerker på produkter eller deres emballasje;
 - e) enkel blanding av produkter, også av forskjellige slag, når en eller flere bestanddeler i blandingen ikke oppfyller vilkårene fastsatt i denne protokoll for å kunne anses å ha opprinnelse i en EFTA-stat eller i Vestbredden og Gazastripen;
 - f) enkel sammensetting av deler for å fremstille et komplett produkt;
 - g) kombinasjon av to eller flere av de behandlinger som er angitt under bokstav a) til f);
 - h) slakting av dyr.
- 2. Alle behandlinger utført i enten en EFTA-stat eller i Vestbredden og Gazastripen på et gitt produkt skal vurderes samlet ved bestemmelse av hvorvidt den bearbeidelse eller foredling som produktet har gjennomgått skal anses som utilstrekkelig i henhold til nr. 1.

Artikkel 8 **Kvalifiserende enheter**

- 1. Ved anvendelse av bestemmelsene i denne protokoll skal den kvalifiserende enhet være det

bestemte produkt som gir produktet dets karakter ved bestemmelse av tarifferingen i henhold til Det harmoniserte system.

I samsvar med dette følger at:

- a) når et produkt bestående av en gruppe eller samling av artikler er tariffert i h.t. Det harmoniserte system i én posisjon, utgjør alt den kvalifiserende enhet;
 - b) når en sending består av et antall like produkter som tariffes under samme posisjon i Det harmoniserte system, må hvert enkelt produkt vurderes hver for seg ved anvendelse av bestemmelsene i denne protokoll.
2. Når emballasje er inkludert sammen med produktet i tarifferingsøyemed iht alminnelig fortolkningsregel 5 i Det harmoniserte system, skal den også tas med ved bestemmelse av opprinnelse.

Artikkel 9 **Tilbehør, reservedeler og verktøy**

Tilbehør, reservedeler og verktøy sendt sammen med en utrustning, en maskin, et apparat eller et kjøretøy, som er standardutstyr og innbefattet i prisen eller som ikke er særskilt fakturert, skal anses som en enhet sammen med den aktuelle utrustning, maskin, apparat eller kjøretøy.

Artikkel 10 **Sett**

Sett, som definert iht alminnelig fortolkningsregel 3 i Det harmoniserte system, skal anses som opprinnelsesprodukt dersom alle komponenter i settet er opprinnelsesprodukter. Når et sett består av opprinnelsesprodukter og ikke-opprinnelsesprodukter, skal likevel settet i sin helhet anses som opprinnelsesprodukt, forutsatt at verdien av ikke-opprinnelsesproduktene ikke overstiger 15% av settets pris fra fabrikk.

Artikkel 11 **Nøytrale elementer**

For å bestemme om et produkt har opprinnelse, er det ikke nødvendig å fastslå opprinnelsen på følgende som eventuelt måtte bli brukt ved fremstillingen av produktet:

- a) energi og drivstoff;
- b) anlegg og utstyr;
- c) maskiner og verktøy;
- d) varer som ikke inngår og som ikke er forutsatt å inngå i den endelige sammensetning av produktet.

AVDELING III

TERRITORIALE KRAV

Artikkel 12 Territorialitetsprinsipp

1. Med de unntak som følger av artikkel 3 og nr.3 i denne artikkel, må de vilkårene som er gitt i avdeling II for ervervelse av opprinnelsesstatus være oppfylt uten avbrudd i en EFTA-stat eller i Vestbredden og Gazastripen,
2. Med de unntak som følger av artikkel 3, når opprinnelsesvarer som er utført fra en EFTA-stat eller Vestbredden og Gazastripen til et annet land gjeninnføres, må de anses som ikke-opprinnelsesvarer med mindre det på tilfredsstillende måte overfor tollmyndighetene kan godtgjøres at:
 - a) de gjeninnførte varer er de samme varer som de som ble utført; og
 - b) de ikke har gjennomgått noen bearbeiding utover det som har vært nødvendig for å bevare dem i god tilstand mens de har vært i det landet eller mens de har vært utført.
3. Ervervelse av opprinnelsesstatus i henhold til de vilkår som er fastsatt i avdeling II, skal ikke påvirkes av bearbeiding eller foredling foretatt utenfor en avtalepart på materialer utført fra en EFTA-stat eller Vestbanken og Gazastripen og senere gjeninnført dit, forutsatt at:
 - a) de nevnte materialer er fremstilt i sin helhet i en EFTA-stat eller Vestbanken og Gazastripen eller har gjennomgått bearbeiding eller foredling utover de utilstrekkelige behandlinger nevnt i artikkel 7 forut for deres utførsel; og
 - b) det på tilfredsstillende måte overfor tollmyndighetene kan godtgjøres at:
 - i) de gjeninnførte varer har blitt fremstilt ved bearbeiding eller foredling av de utførte materialer; og
 - ii) den totale merverdi som er tilført utenfor den berørte EFTA-stat eller Vestbanken og Gazastripen gjennom anvendelse av bestemmelsene i denne artikkel ikke overstiger 10% av prisen fra fabrikk på det sluttproduktet som det kreves opprinnelsesstatus for.
4. For anvendelse av nr. 3, skal vilkårene fastsatt i avdeling II for ervervelse av opprinnelsesstatus ikke gjelde for bearbeiding eller foredling foretatt utenfor en EFTA-stat eller Vestbanken og Gazastripen. Imidlertid, dersom den regel i listen i vedlegg II som benyttes for å fastslå opprinnelsesstatus på sluttproduktet fastsetter en maksimumsverdi for alle inkorporerte ikke-opprinnelsesmaterialer, skal den totale verdien av de ikke-opprinnelsesmaterialer som er inkorporert i territoriet til den berørte avtalepart og den totale merverdi tilført utenfor den berørte EFTA-stat eller Vestbanken og Gazastripen ved anvendelse av bestemmelsene i denne artikkel, til sammen ikke overstige den fastsatte proSENTSATS.
5. For anvendelse av bestemmelsene i nr. 3 og 4 skal med uttrykket "total merverdi" forstås alle kostnader oppstått utenfor den berørte EFTA-stat eller Vestbanken og Gazastripen, inkludert

verdien av de materialer som er inkorporert der.

6. Bestemmelsene i nr. 3 og 4 skal ikke gjelde for produkter som ikke oppfyller vilkårene fastsatt i listen i vedlegg II og som bare kan anses for tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet hvis den generelle toleranse i artikkel 6 nr. 2 er anvendt.
7. Bestemmelsene i nr. 3 og 4 skal ikke gjelde for produkter som hører under kapitlene 50 til 63 i Det harmoniserte system.
8. Enhver bearbeiding eller foredling av det slag som er omfattet av bestemmelsene i denne artikkel utført utenfor en EFTA-stat eller Vestbanken og Gazastripen skal gjennomføres ved anvendelse av ordninger for utenlands bearbeiding eller liknende ordninger.

Artikkel 13 **Direkte transport**

1. Preferansebehandling i henhold til denne avtalen gjelder bare for produkter, som oppfyller vilkårene i denne protokoll, som er transportert direkte mellom avtalepartene. Produkter som utgjør en enkel sending, kan imidlertid transporteres gjennom andre territorier, eventuelt med omlasting eller midlertidig lagring på slike territorier, forutsatt at de forblir under tollvesenets kontroll i transitt- eller lagringslandet, og at de ikke gjennomgår annen behandling enn lossing og lasting eller annen behandling med sikte på å bevare dem i god tilstand.

Opprinnelsesprodukter kan transporteres i rørledning gjennom andre territorier enn de som tilhører avtalepartene.

2. Bevis for at vilkårene fastsatt i nr. 1 er oppfylt, skal gis tollmyndighetene i den importerende avtalepart ved fremleggelse av:
 - a) et enkelt transportdokument som dekker forsendelsen fra den eksporterende avtalepart gjennom transittlandet; eller
 - b) et sertifikat utstedt av tollmyndighetene i transittlandet, som:
 - (i) gir en nøyaktig beskrivelse av produktene;
 - (ii) angir datoene for lossing og lasting av produktene og, når det er aktuelt, navn på fartøyer, eller andre transportmidler som er benyttet; og
 - (iii) bekrefter de forhold produktene har vært oppbevart under i transittlandet; eller
 - c) i mangel av forannevnte, andre fyllestgjørende dokumentasjoner.

Artikkel 14 **Utstillinger**

1. Opprinnelsesprodukter som er sendt for utstilling utenfor avtalepartene og som etter utstillingen blir solgt for å bli innført til en EFTA-stat eller Vestbredden og Gazastripen, skal ved innførselen nyte godt av bestemmelsene i avtalen under forutsetning av at det på

tilfredsstillende måte overfor tollmyndighetene blir godtgjort at:

- a) en eksportør har sendt disse produktene fra en EFTA-stat eller Vestbredden og Gazastripen til det land hvor utstillingen er holdt og har utstilt dem der;
 - b) denne eksportøren har solgt eller på annen måte overdratt produktene til en person i en EFTA-stat eller Vestbredden og Gazastripen;
 - c) produktene er blitt sendt under utstillingen eller umiddelbart etterpå, i samme stand som da de ble sendt til utstillingen; og
 - d) produktene fra det øyeblikk de ble sendt til utstillingen, ikke har vært brukt til andre formål enn demonstrasjon på utstillingen.
2. Et opprinnelsesbevis må utferdiges eller utstedes i samsvar med bestemmelsene i avdeling V og fremlegges for tollmyndighetene i den importerende avtalepart på vanlig måte. Utstillingens navn og adresse skal være påført opprinnelsesbeviset. Om nødvendig kan det kreves lagt frem ytterligere dokumentasjon om under hvilke vilkår produktene ble stilt ut.
3. Nr. 1 skal gjelde for alle handels-, industri-, landbruks- eller håndverksutstillinger samt varemesser eller offentlige utstillinger av liknende art, hvor produktene forblir under tollvesenets kontroll, unntatt slike utstillinger som organiseres til private formål i butikker og forretningslokaler med sikte på salg av utenlandske produkter.

AVDELING IV

TOLLRESTITUSJON ELLER FRITAK

Artikkel 15

Forbud mot restitusjon av eller fritak for toll

1. Ikke-opprinnelsesmaterialer som er brukt i fremstillingen av produkter med opprinnelse i en EFTA-stat eller i Vestbredden og Gazastripen for hvilke et opprinnelsesbevis er utstedt eller utferdiget i samsvar med bestemmelsene i avdeling V, skal ikke i en EFTA-stat eller Vestbredden og Gazastripen være gjenstand for restitusjon (drawback) av eller fritak for toll av ethvert slag.
2. Forbudet i nr. 1 skal gjelde for enhver ordning for tilbakebetaling, ettergivelse eller midlertidig fritak, helt eller delvis, av toll eller avgifter med tilsvarende virkning, som gjelder i en EFTA-stat eller Vestbredden og Gazastripen for materialer brukt i fremstillingen, forutsatt at bestemmelsene uttrykkelig eller i praksis gir adgang til slik tilbakebetaling, ettergivelse eller midlertidig fritak når produktene fremstilt av de nevnte materialer blir eksportert, men ikke når de blir beholdt til innenlands bruk der.
3. Eksportøren av produkter omfattet av et opprinnelsesbevis må til enhver tid på tollvesenets forlangende være forberedt på å legge frem alle relevante dokumenter som beviser at ingen tollrestitusjon er mottatt for ikke-opprinnelsesmaterialer brukt i fremstillingen av vedkommende produkter, samt at all toll og alle avgifter med tilsvarende virkning som er pålagt slike materialer, faktisk har blitt betalt.

4. Bestemmelsene i nr. 1 til 3 skal også gjelde for emballasje omhandlet i artikkel 8 nr. 2, tilbehør, reservedeler og verktøy omhandlet i artikkel 9 og produkter i sett omhandlet i artikkel 10 når slike artikler ikke har opprinnelsesstatus.
5. Bestemmelsene i nr. 1 til 4 skal bare gjelde for materialer som er av det slag som avtalen gjelder for. Videre skal disse bestemmelsene ikke være til hinder for anvendelse av et system for eksportrestitusjon for jordbruksprodukter som anvendes ved utførelsen i samsvar med bestemmelsene i avtalen.
6. Bestemmelsene i denne artikkel skal gjelde fra 1. januar 2002 og kan bli revurdert ved felles avtale.

AVDELING V

OPPRINNELSESBEVIS

Artikkel 16 Generelle vilkår

1. Produkter med opprinnelse i en EFTA-stat eller i Vestbredden og Gazastripen skal, ved innførsel til en EFTA-stat eller Vestbredden og Gazastripen, nyte godt av denne avtalen ved fremleggelse av enten:
 - a) et varesertifikat EUR.1, hvis mønster fremgår av vedlegg III; eller
 - b) i tilfellene nevnt i artikkel 21 nr. 1, en erklæring hvis ordlyd fremgår av vedlegg IV, påført av eksportøren på en faktura, en følgeseddel eller på ethvert annet handelsdokument som beskriver de aktuelle produktene tilstrekkelig detaljert til å kunne identifisere dem (heretter kalt "fakturaerklæring").
2. Som unntak fra nr. 1, skal opprinnelsesprodukter i samsvar med denne protokoll, i de tilfeller som er nevnt i artikkel 26, nyte godt av denne avtalen uten at det er nødvendig å fremlegge noen av de ovennevnte dokumenter.

Artikkel 17 Fremgangsmåte for utstedelse av varesertifikat EUR.1

1. Et varesertifikat EUR.1 skal utstedes av tollmyndighetene i den eksporterende avtalepart etter skriftlig søknad fra eksportøren eller dennes bemyndigede representant under eksportørens ansvar.
2. For dette formål skal eksportøren eller hans bemyndigede representant fylle ut både varesertifikatet EUR.1 og søknadsskjemaet, hvis mønster fremgår av vedlegg III. Disse skjemaene skal fylles ut på ett av de offisielle språk i en avtalepart, eller på engelsk, i samsvar med bestemmelsene i den eksporterende avtaleparts nasjonale lovgivning. Dersom de fylles ut for hånd, skal dette gjøres med blekk og med "trykte" bokstaver. Varebeskrivelsen må anføres i rubrikken beregnet for dette formål uten at det etterlates linjer som ikke er fylt ut. Dersom

rubrikken ikke fylles helt ut, skal en horisontal strek trekkes umiddelbart under siste linje med varebeskrivelse og det ledige felt krysses over.

3. Den eksportør som søker om utstedelse av et varesertifikat EUR.1, må til enhver tid være forberedt på å fremlegge, på forlangende av tollmyndighetene i den eksporterende avtalepart hvor varesertifikatet er utstedt, alle nødvendige dokumenter som beviser vedkommende produkters opprinnelsesstatus samt at de øvrige vilkår i denne protokoll er oppfylt.
4. Et varesertifikat EUR.1 skal utstedes av tollmyndighetene i en EFTA-stat eller Vestbredden og Gazastripen dersom vedkommende produkter kan anses som produkter med opprinnelse i en EFTA-stat eller i Vestbredden og Gazastripen, og oppfyller de øvrige vilkår i denne protokoll.
5. De utstedende tollmyndigheter skal ta alle nødvendige skritt for å fastslå varenes opprinnelsesstatus og oppfyllelsen av de øvrige vilkårene i denne protokoll. I denne forbindelse har de rett til å forlange alle bevismaterialer og til å utøve enhver kontroll av eksportørens regnskaper eller enhver annen kontroll som anses nødvendig. De utstedende tollmyndigheter skal også påse at skjemaene nevnt i nr. 2 er behørig utfylt. De skal særlig påse at rubrikken for beskrivelse av vareslag er utfylt slik at enhver mulighet for ulovlige tilføyelser er utelukket.
6. Dato for utstedelse av varesertifikatet EUR.1 skal påføres i sertifikatets rubrikk 11.
7. Et varesertifikat EUR.1 skal utstedes av tollmyndighetene og stilles til eksportørens rådighet så snart den reelle eksport har funnet sted eller er sikret.

Artikkel 18

Varesertifikater EUR.1 utstedt senere

1. Som unntak fra artikkel 17 nr. 7, kan et varesertifikat EUR.1 unntaksvis utstedes etter at varene det refererer seg til er eksportert, dersom:
 - a) det ikke ble utstedt på utførselstidspunktet på grunn av feil, utilsiktede forsømmelser eller på grunn av spesielle forhold; eller
 - b) det på tilfredsstillende måte overfor tollmyndighetene kan godtgjøres at et utstedt varesertifikat EUR.1 ikke ble akseptert ved innførselen på grunn av tekniske årsaker.
2. For anvendelse av nr. 1 må eksportøren i søknadsskjemaet påføre sted og dato for utførselen av de produktene som varesertifikatet EUR.1 refererer seg til, og oppgi årsakene til søknaden.
3. Tollmyndighetene kan bare utstede et varesertifikat EUR.1 med tilbakevirkende kraft etter å ha kontrollert at de opplysninger som er gitt i eksportørens søknad stemmer overens med de tilsvarende opplysninger i eksportdokumentene.
4. Varesertifikater EUR.1 som er utstedt med tilbakevirkende kraft skal gis påtegning med et av følgende uttrykk:

”NACHTRÄGLICH AUSGESTELLT”;

”DELIVRÉ A POSTERIORI”;

”RILASCIATO A POSTERIORI”;
”ISSUED RETROSPECTIVELY”;
”ÚTGEFID EFTIR Á”;
”UTSTEDT SENERE”;
(ARABISK VERSJON).

5. De påtegninger som er nevnt i nr. 4, skal påføres i rubrikken for "merknader" i varesertifikatet EUR.1.

Artikkel 19

Utstedelse av et duplikat varesertifikat EUR.1

1. I tilfelle av tyveri, tap eller ødeleggelse av et varesertifikat EUR.1, kan eksportøren søke vedkommende tollmyndighet som utstedte sertifikatet, om at det på grunnlag av de eksportdokumenter som er i deres besittelse, blir utstedt et duplikat.
2. Et duplikat som utstedes på denne måten skal påtegnes et av de følgende ord:

”DUPLIKAT”;
”DUPLICATA”;
”DUPLICATO”;
”DUPLICATE”;
”EFTIRRIT”;
(ARABISK VERSJON).
3. Den påtegning som er nevnt i nr. 2 skal påføres rubrikken for "merknader" i duplikatvaresertifikatet EUR.1.
4. Duplikatet, som skal påføres utstedelsesdatoen for det originale varesertifikat EUR.1, skal ha gyldighet fra samme dato.

Artikkel 20

Utstedelse av varesertifikater EUR.1 på grunnlag av et opprinnelsesbevis utstedt eller utferdiget tidligere

Når opprinnelsesprodukter er oppbevart under tollmyndighetenes kontroll i en EFTA-stat eller Vestbredden og Gazastripen, skal det være mulig å erstatte det originale opprinnelsesbeviset med ett eller flere varesertifikater EUR.1 for det formål at alle eller noen av disse produktene skal sendes et annet sted innen en EFTA-stat eller Vestbredden og Gazastripen. Erstatningssertifikat(er) EUR.1 skal utstedes av det tollsted hvor produktene beror under tollvesenets kontroll.

Artikkel 21

Vilkår for utferdigelse av en fakturaerklæring

1. En fakturaerklæring som nevnt i artikkel 16 nr. 1 bokstav b) kan utferdiges:
 - a) av en godkjent eksportør i henhold til artikkel 22; eller

- b) av enhver eksportør for sendinger bestående av en eller flere kolli inneholdende opprinnelsesprodukter hvis totale verdi ikke overstiger 6.000 regneenheter.
2. En fakturaerklæring kan utferdiges dersom vedkommende produkter kan anses som produkter med opprinnelse i en EFTA-stat eller i Vestbredden og Gazastripen, og oppfyller de øvrige vilkår i denne protokoll.
 3. Den eksportør som utferdiger en fakturaerklæring, må til enhver tid være forberedt på å fremlegge, på forlangende av tollmyndighetene i den eksporterende avtalepart, alle nødvendige dokumenter som beviser vedkommende produkters opprinnelsesstatus samt at de øvrige vilkår i denne protokoll er oppfylt.
 4. En fakturaerklæring skal utferdiges av eksportøren ved bruk av skrivemaskin, ved stempling eller ved trykking på fakturaen, følgeseddelen eller annet handelsdokument. Erklæringen, hvis ordlyd fremgår av vedlegg IV, skal utferdiges ved bruk av en av de språkversjonene som er angitt i vedlegget og i samsvar med bestemmelsene i den eksporterende avtaleparts nasjonale lovgivning. Dersom erklæringen er håndskrevet, skal den være skrevet med blekk og med ”trykte” bokstaver.
 5. Fakturaerklæringer skal ha original underskrift påført av eksportøren for hånd. En godkjent eksportør i henhold til artikkel 22 kan imidlertid unntas fra kravet om å undertegne slike erklæringer forutsatt at han gir tollmyndighetene i den eksporterende avtalepart en skriftlig garanti for at han påtar seg det fulle ansvar for enhver fakturaerklæring som identifiserer ham som om den var underskrevet av ham for hånd.
 6. En fakturaerklæring kan utferdiges av eksportøren i forbindelse med utførselen av de produkter den refererer seg til, eller etter utførselen forutsatt at den fremlegges i den importerende avtalepart ikke senere enn to år etter innførselen av de produkter den refererer seg til.

Artikkel 22

Godkjent eksportør

1. Tollmyndighetene i den eksporterende avtalepart kan autorisere enhver eksportør som hyppig foretar eksport av produkter i medhold av avtalen, til å kunne utferdige fakturaerklæringer uansett verdien av de berørte produktene. En eksportør som anmoder om slik autorisasjon må på tilfredsstillende måte overfor tollmyndighetene kunne tilby alle nødvendige garantier for å bekrefte produktenes opprinnelsesstatus og likeledes oppfyllelsen av de øvrige vilkår i denne protokoll.
2. Tollmyndighetene kan innvilge status som ”godkjent eksportør” på de vilkår de anser nødvendig.
3. Tollmyndighetene skal gi den godkjente eksportøren et tollautorisasjonsnummer som skal fremkomme i fakturaerklæringen.
4. Tollmyndighetene skal overvåke den godkjente eksportørens bruk av autorisasjonen.
5. Tollmyndighetene kan når som helst trekke autorisasjonen tilbake. Dette skal gjøres når den godkjente eksportør ikke lenger tilbyr de garantier som er nevnt i nr. 1, ikke lenger oppfyller

vilkårene nevnt i nr. 2 eller på annen måte gjør feilaktig bruk av autorisasjonen.

Artikkel 23

Gyldighet for opprinnelsesbevis

1. Et opprinnelsesbevis har en gyldighetstid på 4 måneder regnet fra utstedelsesdatoen i den eksporterende avtalepart, og må fremlegges for tollmyndighetene i den importerende avtalepart innenfor nevnte periode.
2. Opprinnelsesbevis som er fremlagt for tollmyndighetene i den importerende avtalepart etter sluttdatoen for gyldighetstiden angitt i nr. 1, kan godkjennes for innrømmelse av preferansebehandling i tilfeller der dokumentene ikke ble fremlagt i rett tid på grunn av ekstraordinære omstendigheter.
3. I andre tilfeller av for sen fremleggelse, kan tollmyndighetene i den importerende avtalepart godkjenne opprinnelsesbevisene dersom produktene har blitt fremlagt før nevnte sluttdato.

Artikkel 24

Fremleggelse av opprinnelsesbevis

Opprinnelsesbevis skal fremlegges for tollmyndighetene i den importerende avtalepart i samsvar med de prosedyrer som er fastsatt i denne avtalepart. De nevnte myndigheter kan forlange en oversettelse av et opprinnelsesbevis, og de kan også kreve at innførselsdeklarasjonen ledsages av en erklæring fra importøren om at produktene oppfyller de vilkår som kreves for anvendelse av avtalen.

Artikkel 25

Innførsel i delsendinger

Når demonterte eller usammensatte produkter som nevnt i alminnelig fortolkningsregel 2 bokstav a) i Det harmoniserte system og som hører under avsnitt XVI og XVII eller posisjonsnummer 73.08 og 94.06 i Det harmoniserte system, etter anmodning av importøren og på vilkår fastsatt av tollmyndighetene i den importerende avtalepart, innføres i delsendinger, skal et enkelt opprinnelsesbevis for slike produkter fremlegges for tollmyndighetene ved innførselen av den første delsendingen.

Artikkel 26

Fritak for opprinnelsesbevis

1. Produkter sendt som småsendinger fra privatperson til privatperson eller som medbringes av reisende som personlig bagasje, skal anses som opprinnelsesprodukter uten at det kreves fremlagt opprinnelsesbevis, forutsatt at importen av slike produkter ikke har handelsmessig karakter og at de har blitt erklært å oppfylle vilkårene i denne protokoll og det ikke er tvil om påliteligheten av en slik erklæring. I tilfeller hvor produktene er sendt pr. post, kan denne erklæringen gis på tolldeklarasjon CN22/CN23 eller på et papir vedheftet dette dokumentet.
2. Importen anses ikke å ha handelsmessig karakter når varene bare blir tilfeldig importert og

utelukkende er til personlig bruk for mottakerene eller de reisende eller deres familier og det tydelig fremgår av varenes art og mengde at de ikke er bestemt for handelsformål.

3. Videre skal den samlede verdi av disse produktene ikke overstige 500 regneenheter når det gjelder småsendinger eller 1.200 regneenheter når det gjelder produkter som utgjør del av reisendes personlige bagasje.

Artikkel 27

Grunnlagsdokumenter

Dokumenter nevnt i artikkel 17 nr. 3 og 21 nr. 3 brukt som bevis for at produkter omfattet av et varesertifikat EUR.1 eller en fakturaerklæring kan anses som produkter med opprinnelse i en EFTA-stat eller i Vestbredden og Gazastripen og oppfyller de øvrige vilkår i denne protokoll, kan bl.a. bestå av følgende:

- a) konkrete bevis om de prosesser som er utført av eksportøren eller leverandøren for å fremstille de aktuelle varer, som fremkommer for eksempel av hans regnskaper eller intern bokføring;
- b) dokumenter som beviser opprinnelsesstatus på anvendte materialer, utstedt eller utferdiget i en EFTA-stat eller Vestbredden og Gazastripen hvor disse dokumenter er anvendt i samsvar med nasjonal lovgivning;
- c) dokumenter som beviser bearbeiding eller foredling av materialer i en EFTA-stat eller Vestbredden og Gazastripen, utstedt eller utferdiget i en EFTA-stat eller Vestbredden og Gazastripen hvor disse dokumenter er anvendt i samsvar med nasjonal lovgivning;
- d) varesertifikater EUR.1 eller fakturaerklæringer som beviser opprinnelsesstatus på anvendte materialer, utstedt eller utferdiget i en EFTA-stat eller Vestbredden og Gazastripen, i samsvar med denne protokoll.

Artikkel 28

Oppbevaring av opprinnelsesbevis og grunnlagsdokumenter

1. Den eksportør som søker om utstedelse av et varesertifikat EUR.1 skal oppbevare i minst 3 år de dokumenter som er nevnt i artikkel 17 nr. 3.
2. Den eksportør som utferdiger en fakturaerklæring skal oppbevare i minst 3 år en kopi av denne fakturaerklæringen samt de dokumenter som er nevnt i artikkel 21 nr. 3.
3. Tollmyndighetene i den eksporterende avtalepart som utsteder et varesertifikat EUR.1 skal oppbevare i minst 3 år det søknadsskjemaet som er nevnt i artikkel 17 nr. 2.
4. Tollmyndighetene i den importerende avtalepart skal oppbevare i minst 3 år de varesertifikater EUR.1 og fakturaerklæringer som har blitt fremlagt for dem.

Artikkel 29

Uoverensstemmelser og formelle feil

1. Oppdagelsen av mindre uoverensstemmelser mellom opplysninger gitt i opprinnelsesbeviset og opplysninger gitt i de dokumenter som er fremlagt for tollvesenet med sikte på tollbehandling av produkter ved innførsel, skal ikke i seg selv medføre at opprinnelsesbeviset blir kjent ugyldig, såfremt det blir behørig godtgjort at dette dokumentet stemmer overens med de fremlagte produkter.
2. Åpenbare formelle feil slik som skrivefeil på et opprinnelsesbevis bør ikke medføre at dokumentet blir avvist, med mindre disse feilene er egnet til å skape tvil om riktigheten av de opplysninger som er gitt i dokumentet.

Artikkel 30 **Beløp uttrykt i regneenheter**

1. Beløpene i den eksporterende avtaleparts nasjonale valuta som svarer til beløpene uttrykt i regneenheter skal fastsettes av den eksporterende avtalepart og meddeles de andre avtaleparter.
2. Når beløpene overstiger de tilsvarende beløp fastsatt av den importerende avtalepart, skal sistnevnte godta dem dersom produktene er fakturert i den eksporterende avtaleparts valuta. Dersom produktene er fakturert i valutaen til en annen avtalepart, skal den importerende avtalepart anerkjenne det beløpet som er meddelt av vedkommende avtalepart.
3. De beløp som skal benyttes i en gitt nasjonal valuta, skal i den nasjonale valuta svare til beløpene uttrykt i regneenheter på den første arbeidsdag i oktober 1998.
4. Beløpene uttrykt i regneenheter og deres tilsvarende beløp uttrykt i de nasjonale valutaer til EFTA-statene og Vestbredden og Gazastripen, skal gjennomgås på nytt av Den blandede komité på anmodning fra enhver avtalepart. Under denne gjennomgangen skal Den blandede komité sikre at det ikke i noen nasjonal valuta blir noen reduksjon i de beløpene som skal anvendes, og skal videre vurdere om det er ønskelig å opprettholde effekten av de angjeldende verdigrensene i reell forstand. For dette formål kan den bestemme å endre beløpene uttrykt i regneenheter.

AVDELING VI

METODER FOR ADMINISTRATIVT SAMARBEID

Artikkel 31 **Gjensidig bistand**

1. Tollmyndigheter i EFTA-statene og i Vestbredden og Gazastripen skal gjennom EFTA-sekretariatet oversende hverandre prøver av avtrykk av de stempler som deres tollkontorer bruker ved utstedelse av varesertifikater EUR.1, samt adressene til de tollmyndigheter som er ansvarlige for etterkontroll av disse sertifikater og fakturaerklæringer.
2. For å sikre en korrekt anvendelse av denne protokoll skal EFTA-statene og De palestinske

selvstyremyndighetene bistå hverandre, gjennom de kompetente tollmyndigheter, med å kontrollere ektheten til varesertifikater EUR.1 eller fakturaerklæringer, samt riktigheten av de opplysninger som er gitt i disse dokumentene.

Artikkel 32 **Verifisering av opprinnelsesbevis**

1. Etterskuddsvis verifiseringer av opprinnelsesbevis skal utføres på stikkprøvebasis eller når tollmyndighetene i den importerende avtalepart har rimelig grunn til å betvile slike dokumenters ekthet, de omhandlede produkters opprinnelsesstatus eller hvorvidt de øvrige vilkår i denne protokoll er oppfylt.
2. Ved anvendelse av bestemmelsene i nr. 1 skal tollmyndigheter i den importerende avtalepart returnere varesertifikatet EUR.1 og fakturaen, dersom denne har blitt fremlagt, eller fakturaerklæringen, eller en kopi av disse dokumentene, til den eksporterende avtaleparts tollmyndigheter, eventuelt med opplysninger om årsakene til forespørselen. Alle opplysninger og dokumenter som er skaffet til veie, og som tyder på at opplysningene gitt i opprinnelsesbeviset er uriktige, skal formidles til støtte for anmodningen om verifisering.
3. Verifiseringen skal utføres av den eksporterende avtaleparts tollmyndigheter. For dette formål skal de ha rett til å kreve ethvert bevis og til å utføre enhver undersøkelse av eksportørens regnskaper eller enhver annen undersøkelse som de anser hensiktsmessig.
4. Dersom tollmyndighetene i den importerende avtalepart beslutter å utsette innrømmelse av preferansebehandling for vedkommende produkter i påvente av resultatene fra verifiseringen, skal de med forbehold for de forholdsregler som måtte anses nødvendig, tilby å stille varene til fri rådighet for importøren.
5. De tollmyndigheter som anmoder om verifisering skal så snart som mulig meddeles resultatene av undersøkelsen. Disse resultatene må klart indikere om dokumentene er ekte, og om de berørte produkter kan anses som produkter med opprinnelse i en EFTA-stat eller i Vestbredden og Gazastripen og oppfyller de øvrige vilkår i denne protokoll.
6. I tilfeller hvor det er rimelig grunn til tvil og det ikke er mottatt svar innen 10 måneder etter datoen for tidspunktet for anmodningen om verifisering, eller dersom svaret ikke inneholder tilstrekkelig informasjon til å kunne fastslå dokumentets ekthet eller produktenes egentlige opprinnelse, skal de anmodende tollmyndigheter, med unntak for i særlige tilfeller, nekte berettigelse til preferanse.

Artikkel 33 **Tvisteløsning**

1. Når det i forbindelse med verifiseringsprosedyrene i artikkel 32 oppstår tvister som ikke kan avgjøres mellom de tollmyndigheter som anmoder om verifisering og de tollmyndigheter som er ansvarlige for å utføre verifiseringen, eller når de reiser spørsmål med hensyn til fortolkningen av denne protokoll, skal slike saker fremlegges for Den blandede komité.
2. I alle tilfeller skal tvisteløsninger mellom importøren og den importerende avtaleparts tollmyndigheter være underlagt lovgivningen i den berørte avtalepart.

Artikkel 34

Straffetiltak

Det skal anvendes straffetiltak mot enhver person som utferdiger eller medvirker til utferdigelse av et dokument som inneholder uriktige opplysninger i den hensikt å oppnå preferansebehandling for produkter.

Artikkel 35

Frisoner

1. EFTA-statene og Vestbredden og Gazastripen skal ta alle nødvendige skritt for å sikre at produkter handlet med under dekke av et opprinnelsesbevis og som under transporten legges inn i en frisoner beliggende i deres territorium, ikke blir erstattet av andre varer og at de ikke gjennomgår andre operasjoner enn normalt for å hindre dem i å bli forringet.
2. Som unntak fra bestemmelsene i nr. 1, skal berørte tollmyndigheter på eksportørens anmodning utstede et nytt varesertifikat EUR.1, når produkter med opprinnelse i en EFTA-stat eller i Vestbredden og Gazastripen blir innført til en frisoner under dekke av et opprinnelsesbevis og gjennomgår behandling eller foredling, dersom den behandlingen eller foredlingen som er gjennomgått er i samsvar med bestemmelsene i denne protokoll.

AVDELING VII

SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 36

Vedlegg

Vedleggene til denne protokoll skal utgjøre en integrert del av den.

Artikkel 37

Varer i transitt eller på lager

Varer som oppfyller bestemmelsene i avdeling II og som på datoen for denne avtalens ikrafttredelse enten er under transport eller befinner seg i en EFTA-stat eller Vestbredden og Gazastripen for midlertidig lagring på et tollager eller i en frisoner, kan aksepteres som opprinnelsesprodukter såfremt det innen 4 måneder fra nevnte dato fremlegges for tollmyndighetene i den importerende avtalepart et opprinnelsesbevis utstedt i etterhånd, sammen med ethvert dokument som gir understøttende bevis mht transportforholdene.

Artikkel 38

Underkomite for toll- og opprinnessaker

En underkomité for toll- og opprinnessaker skal opprettes under Den blandede komité i

samsvar med denne avtalens artikkel 28 nr. 5 for å assistere den med å utføre sine forpliktelser og for å sikre en fortløpende informasjons- og konsultasjonsprosess mellom eksperter.

Den skal bestå av eksperter fra EFTA-statene og Vestbanken og Gazastripen som er ansvarlige for spørsmål knyttet til toll- og opprinnelsessaker.

Artikkel 39

Ikke-preferensiell behandling

For anvendelse av artikkel 3 i denne protokoll, skal ethvert produkt som har opprinnelse i en EFTA-stat eller i Vestbredden og Gazastripen ved eksport til en annen avtalepart behandles som et ikke-opprinnelsesprodukt i den eller de perioder hvor sistnevnte avtalepart overfor slike produkter anvender den tollsats som gjelder for tredjeland eller andre tilsvarende sikkerhetstiltak i samsvar med denne avtalen.

VEDLEGG I TIL PROTOKOLL B

INNLEDENDE ANMERKNINGER TIL LISTEN I VEDLEGG II

Anmerkning 1:

Listen fastsetter for alle varer, de vilkår som kreves oppfylt for at varene kan anses som tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet i henhold til artikkel 6 i denne protokoll.

Anmerkning 2:

- 2.1 De to første kolonnene i listen beskriver den fremstilte vare. Den første kolonnen angir posisjonsnummeret eller kapittelnummeret i Det harmoniserte system (HS), og den annen kolonne angir varebeskrivelsen som er brukt i systemet for vedkommende posisjon eller kapittel. For hver anførsel i de to første kolonnene er det fastsatt en regel i kolonne 3 eller 4. Når, som i noen tilfeller, anførselen i første kolonne begynner med "ex", betyr dette at reglene i kolonne 3 eller 4 bare gjelder for den delen av posisjonen eller kapitlet som er beskrevet i kolonne 2.
- 2.2 Når flere posisjonsnummer er gruppert sammen eller et kapittelnummer er angitt i kolonne 1, og varebeskrivelsene i kolonne 2 derfor er angitt i generelle vendinger, gjelder de tilhørende regler i kolonne 3 eller 4 for alle produkter som i HS er tariffert under posisjoner i dette kapittel eller i enhver av de posisjoner som er gruppert sammen i kolonne 1.
- 2.3 Når det skal anvendes forskjellige regler i listen for forskjellige produkter under en posisjon, angir hvert strekpunkt varebeskrivelsen for vedkommende del av posisjonen som er dekket av de tilhørende regler i kolonne 3 eller 4.
- 2.4 Når det for produktene i de to første kolonnene er fastsatt en regel i både kolonne 3 og 4, kan eksportøren velge, som et alternativ, å bruke regelen i kolonne 3 eller i kolonne 4. Dersom ingen opprinnelsesregel finnes i kolonne 4, må regelen i kolonne 3 anvendes.

Anmerkning 3:

- 3.1 Bestemmelsene i artikkel 6 i protokollen om produkter som har oppnådd opprinnelsesstatus, og som er brukt i fremstillingen av andre produkter, skal benyttes uten hensyn til om denne status er oppnådd innenfor fabrikkens hvor disse produktene blir benyttet, eller i en annen fabrikk i en avtalepart.

Eksempel:

En maskin under posisjon 84.07, der regelen fastsetter at verdien av ikke-opprinnelsesmaterialer som kan benyttes ikke må overstige 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, er fremstilt av "annet leget stål i form av råsmidde emner" under posisjon ex 72.24.

Dersom dette smiemnet er smidd av en blokk (ingot) i en avtalepart av ikke-opprinnelse, har smiemnet allerede oppnådd opprinnelse i kraft av regelen for posisjon ex 72.24 i listen. Smiemnet kan siden inngå som opprinnelsesprodukt i verdiberegningen for maskinen uavhengig av om den er fremstilt i den samme bedriften eller i en annen bedrift i den aktuelle avtalepart. Verdien av blokken (ingot) av ikke-opprinnelse blir følgelig ikke kalkulert med når verdien av de medgåtte ikke-opprinnelsesprodukter legges sammen.

- 3.2 Regelen i listen beskriver det minimum av bearbeiding eller foredling som kreves, og en videre bearbeiding eller foredling gir også opprinnelsesstatus; omvendt, vil mindre bearbeiding eller foredling ikke gi opprinnelsesstatus. Dersom en regel sier at ikke-opprinnelsesprodukter bearbeidet eller foredlet til et bestemt nivå kan benyttes i produksjonen, er bruken av slike materialer på et tidligere trinn i produksjonen tillatt og bruken av slike materialer på et senere trinn er ikke tillatt.
- 3.3 Med forbehold for nr. 3.2 når en regel fastsetter at "materialer fra enhver posisjon" kan anvendes, kan materialer fra samme posisjon som produktet også anvendes, under forutsetning av at eventuelle andre spesielle begrensninger inntatt i listeregelen er overholdt. Med uttrykket "fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, herunder andre materialer fra posisjon....." menes imidlertid, når det gjelder materialer tariffert under samme posisjon som produktet, at kun materialer med en annen beskrivelse enn produktet som angitt i kolonne 2, kan anvendes.
- 3.4 Når en regel i listen fastsetter at en vare kan være fremstilt av flere enn ett materiale, menes at ett eller flere av materialene kan benyttes. Det kreves ikke at alle skal benyttes.

Eksempel:

Regelen for tekstilstoffer som hører under HS 52.08 til 52.12, sier at naturlige fibrer kan benyttes og at bl.a. kjemiske materialer også kan benyttes. Dette betyr ikke at begge må benyttes; en kan bruke det ene eller det annet, eller begge to.

- 3.5 Når en regel i listen fastsetter at en vare må være fremstilt av et bestemt materiale, hindrer dette vilkåret selvsagt ikke bruk av andre materialer som på grunn av deres naturlige beskaffenhet ikke kan tilfredsstillere regelen. (Se også anmerkning 6.2 i forbindelse med tekstiler).

Eksempel:

Regelen for tilberedte næringsmidler som hører under posisjon 19.04 som spesielt utelukker bruk av korn og produkter derav, hindrer ikke bruk av mineralsalter, kjemikalier og andre tilsetningsstoffer som ikke er fremstilt av korn.

Imidlertid gjelder dette ikke for produkter som, selv om de ikke kan fremstilles av det bestemte materiale nevnt i listen, kan fremstilles av et materiale av samme beskaffenhet på et tidligere trinn i produksjonen.

Eksempel:

I de tilfeller hvor klær som hører under kapittel 62, er fremstilt av fiberduk, og bare garn av ikke-opprinnelse er tillatt som utgangsmateriale for denne type vare, er det imidlertid ikke

tillatt å starte produksjonen fra fiberduk selv om fiberduk vanligvis ikke kan fremstilles av garn. I slike tilfeller skal utgangsmaterialet vanligvis være slik det fremstår på produksjonstrinnet før garn, dvs som fibrer.

- 3.6 Dersom det i en regel i listen er angitt to prosentsetser for maksimumsverdien av ikke-opprinnelsesmaterialer som kan benyttes, kan disse prosentsetsene ikke legges sammen. Maksimumsverdien for alle ikke-opprinnelsesmaterialer som er benyttet kan aldri overstige den høyeste prosentsetsen som er angitt. Videre, må ikke de enkelte prosentsetsene overstiges for de bestemte materialer de gjelder for.

Anmerkning 4:

- 4.1 Uttrykket "naturfibrer" er brukt i listen for å vise til andre fibrer enn kunstige eller syntetiske fibrer. Uttrykket er begrenset til å gjelde stadiet før spinning foretas, medregnet avfall, og med mindre annet er fastsatt, omfatter det fibrer som er blitt kardet, kjemmet eller behandlet på annen måte, men ikke spunnet.
- 4.2 Uttrykket "naturfibrer" omfatter tagl under posisjon 05.03, silke under posisjon 50.02 og 50.03, og likeledes ullfibrene, fine eller grove dyrehår under posisjon 51.01 til 51.05, bomullsfibrene under posisjon 52.01 til 52.03 og de andre vegetabiliske fibrene under posisjon 53.01 til 53.05.
- 4.3 Uttrykkene "spinnmasse", "kjemiske materialer" og "materialer til fremstilling av papir" er brukt i listen for å beskrive materialer som ikke er tariffert i kapitlene 50 til 63, som kan anvendes til fremstilling av kunstige-, syntetiske- eller papirfibrer eller garn.
- 4.4 Uttrykket "syntetiske eller kunstige stapelfibrer" er brukt i listen for å vise til syntetisk eller kunstig fiberkabel, stapelfibrer eller avfall, under posisjon 55.01 til 55.07.

Anmerkning 5:

- 5.1 Dersom det for et gitt produkt i listen er henvist til denne anmerkning, skal vilkårene fastsatt i kolonne 3 i listen ikke gjelde for basis-tekstilmaterialer anvendt ved fremstillingen av dette produktet som til sammen utgjør 10 % eller mindre av den totale vekten av alle basis-tekstilmaterialene som er benyttet. (Se også anmerkning 5.3 og 5.4 nedenfor).
- 5.2 Imidlertid, toleransen nevnt i nr. 5.1 kan bare anvendes for blandede produkter som har blitt fremstilt av to eller flere basis-tekstilmaterialer.

Følgende er basis-tekstilmaterialer:

- silke,
- ull,
- grove dyrehår,
- fine dyrehår,
- tagl,
- bomull,
- materialer til fremstilling av papir samt papir,
- lin,
- hamp,
- jute og andre tekstilfibrer av bast,
- sisal og andre tekstilfibrer av slekten Agave,
- kokos-, abaca-, rami- og andre vegetabiliske tekstilfibrer,
- syntetiske filamenter,
- kunstige filamenter,
- strømledende filamenter,
- syntetiske stapelfibrer av polypropylen,
- syntetiske stapelfibrer av polyester,
- syntetiske stapelfibrer av polyamid,
- syntetiske stapelfibrer av polyakrylonitril,
- syntetiske stapelfibrer av polyimid,
- syntetiske stapelfibrer av polytetrafluoretylen,
- syntetiske stapelfibrer av polyfenylensulfid,
- syntetiske stapelfibrer av polyvinylklorid,
- andre syntetiske stapelfibrer,
- kunstige stapelfibrer av viskose,
- andre kunstige stapelfibre,
- garn fremstilt av polyuretan, segmentert med fleksible segmenter av polyeter, også omspunnet,
- garn fremstilt av polyuretan, segmentert med fleksible segmenter av polyester, også omspunnet,
- produkter fra posisjon 56.05 (metallisert garn) som inneholder strimler med en kjerne av aluminiumsfolie eller en kjerne av plastfilm også dekket av aluminiumspulver, med bredde høyst 5 mm, limt mellom to plastfilmer med gjennomsiktig eller farget lim,
- andre produkter fra posisjon 56.05.

Eksempel:

Et garn under posisjon 52.05 fremstilt av bomullsfibrer under posisjon 52.03 og syntetiske stapelfibrer under posisjon 55.06 er et blandingsgarn. Derfor kan syntetiske stapelfibrer som ikke oppfyller opprinnelsesreglene (som i dette tilfellet krever fremstilling fra kjemiske materialer eller spinnmasse) anvendes i en mengde opp til 10 % av vekten av garnet.

Eksempel:

En vevnad av ull under posisjon 51.12 fremstilt av ullgarn under posisjon 51.07 og syntetisk garn av stapelfibrer under posisjon 55.09, er en blandingsvevnad. Derfor kan syntetisk garn som ikke oppfyller opprinnelsesreglene (som i dette tilfellet krever fremstilling fra kjemiske materialer eller spinnmasse), eller ullgarn som ikke oppfyller opprinnelsesreglene (som i dette tilfellet krever fremstilling fra naturlige fibrer, ikke karded, kjemmet eller på annen måte klargjort for spinning) eller en blanding av disse anvendes i en mengde opp til 10 % av vekten av vevnaden.

Eksempel:

Tuftede tekstilstoffer under posisjon 58.02 fremstilt av bomullsgarn under posisjon 52.05 og bomullsvevnad under posisjon 52.10 er bare et blandingsprodukt dersom bomullsvevnaden selv er en blandingsvevnad som er fremstilt av garn som hører under to forskjellige posisjoner eller dersom det anvendte bomullsgarnet selv er blandet.

Eksempel:

Dersom det omhandlede tuftede tekstilstoffet hadde vært fremstilt av bomullsgarn under posisjon 52.05 og syntetisk vevnad under posisjon 54.07, er de anvendte garnene to forskjellige basis-tekstilmaterialer og det tuftede tekstilstoffet er følgelig et blandingsprodukt.

- 5.3 For produkter inneholdende "garn fremstilt av polyuretan, segmentert med fleksible segmenter av polyeter, også omspunnet", er toleransen 20 % for dette garnet.
- 5.4 For produkter inneholdende "strimler med en kjerne av aluminiumsfolie eller en kjerne av plastfilm også dekket av aluminiumspulver, med bredde høyst 5 mm, limt mellom to plastfilmer", er toleransen 30 % for disse strimlene.

Anmerkning 6:

- 6.1 For tekstilprodukter som i listen er merket med en fotnote som henviser til denne anmerkning, kan tekstilmaterialer, med unntak av fôr og skredderlerret, som ikke tilfredsstiller regelen i kolonne 3 i listen for den aktuelle ferdigvaren, anvendes forutsatt at de skifter posisjon og verdien av dem ikke overstiger 8 % av ferdigvarens pris fra fabrikk.
- 6.2 Med forbehold for anmerkning 6.3, kan materialer som ikke hører under kapittel 50 til 63, benyttes fritt i fremstilling av tekstilprodukter, også om de inneholder tekstiler.

Eksempel:

Dersom en regel i listen sier at det for en bestemt tekstilartikkel, f.eks. en bukse, må anvendes garn, hindrer ikke dette bruk av metallartikler, f.eks. knapper, fordi knapper hører ikke under kapittel 50 til 63. Av samme grunn forhindres ikke bruken av glidelås selv om glidelåser normalt inneholder tekstiler.

- 6.3 Der en prosentregel gjelder, må verdien av medgåtte materialer som ikke hører under kapittel 50 til 63, regnes med når verdien av ikke-opprinnelsesmaterialer beregnes.

Anmerkning 7:

- 7.1 Som "spesielle prosesser" under posisjon ex 27.07, 27.13 til 27.15, ex 29.01, ex 29.02 og ex 34.03, anses følgende:
- a) vakuumdestillasjon;
 - b) omdestillasjon ved en meget nøyaktig fraksjoneringsprosess;¹
 - c) krakking;
 - d) reformering;

¹ Se tilleggsanmerkning 4 b i kapittel 27 i HS

- e) ekstraksjon ved hjelp av selektive løsningsmidler;
- f) en prosess som omfatter samtlige følgende behandlinger:
behandling med konsentrert svovelsyre, oleum (rykende svovelsyre) eller svoveltrioxid;
nøytralisering med alkali-stoffer, bleiking og rensing med naturlig aktiv jord, aktivert jord, aktivert kull eller bauxitt;
- g) polymerisasjon;
- h) alkylering;
- i) isomerisasjon.

7.2 Som "spesielle prosesser" under posisjon ex 27.10, 27.11 og 27.12, anses følgende:

- a) vakuumdestillasjon;
- b) omdestillasjon ved en meget nøyaktig fraksjoneringsprosess;¹
- c) krakking;
- d) reformering;
- e) ekstraksjon ved hjelp av selektive løsningsmidler;
- f) en prosess som omfatter alle de følgende behandlinger:
behandling med konsentrert svovelsyre, oleum (rykende svovelsyre) eller svoveltrioxid;
nøytralisering med alkali-stoffer, bleiking og rensing med naturlig aktiv jord, aktivert jord, aktivert kull eller bauxitt;
- g) polymerisasjon;
- h) alkylering;
- ij) isomerisasjon;
- k) gjelder kun for tungoljer som tarifferes under posisjon 27.10: avsvovling med hydrogen som innebærer minst 85 % reduksjon av svovelinnholdet i det bearbeidede produkt (metode ASTM D 1266-59 T);
- l) gjelder kun for produkter som tarifferes under posisjon 27.10: avparafinering (avvoksing) på annen måte enn ved filtrering;
- m) gjelder kun for tungoljer som tarifferes under posisjon 27.10: behandling med hydrogen ved et trykk på over 20 bar og en temperatur på over 250° C med bruk av en katalysator, dersom hydrogenet danner et aktivt element i en kjemisk reaksjon og ikke bare anvendes som middel til avsvovling. Videre hydrering av smøreoljer under posisjon ex 27.10 (f.eks. hydrofinishing eller avfarging) for særlig å forbedre farge eller stabilitet, skal imidlertid ikke regnes som en spesiell prosess;
- n) gjelder kun for fyringsoljer som tarifferes under posisjon ex 27.10: atmosfærisk destillasjon, under forutsetning av at mindre enn 30 volumprosent av disse produktene destillerer (inklusive destilleringstap) ved 300° C i henhold til ASTM D 86-metoden;
- o) gjelder kun for andre tungoljer enn gassoljer eller fyringsoljer som tarifferes under posisjon ex 27.10: bearbeiding gjennom elektrisk høyfrekvensutladning.

7.3 Når det gjelder varer under posisjon ex 27.07, 27.13 til 27.15, ex 29.01, ex 29.02 og ex 34.03, skal enkle operasjoner som rensing, dekantering, avsalting, vannseparering, filtrering, farging, merking, blanding av produkter med ulikt svovelinnhold for å oppnå et bestemt svovelinnhold, eller kombinasjoner av disse eller liknende prosesser, ikke gi status som opprinnelsesprodukter.

VEDLEGG II TIL PROTOKOLL B

LISTE OVER BEARBEIDING ELLER FOREDLING SOM KREVES UTFØRT PÅ IKKE-OPPRINNELSESMATERIALER FOR AT DET FREMSTILTE PRODUKT KAN OPPNÅ OPPRINNELSESSTATUS

Alle produkter oppført i listen er ikke omfattet av avtalen.
Det er derfor nødvendig å vurdere også de andre deler av avtalen.

VEDLEGG III TIL PROTOKOLL B

VARESERTIFIKAT EUR.1 OG SØKNAD OM VARESERTIFIKAT EUR.1

Trykkingsinstrukser

1. Hvert formular skal være 210 x 297 mm. Det tillates dog en toleranse på høyst 5 mm mer i lengden. Papiret som skal benyttes skal være hvitt, trefritt, limt skrivepapir med en vekt på minst 25 gr. pr. m². Det skal være forsynt med et trykt, grønt guillochert bakgrunnsmonster, slik at enhver forfalskning foretatt med mekaniske eller kjemiske midler vil bli klart synlig.
2. De offentlige myndigheter i en EFTA-stat eller Vestbredden og Gazastripen kan selv trykke formularene eller overlate trykkingen til trykkerier som har fått deres godkjenning. I sistnevnte tilfelle, skal det på hvert varesertifikat EUR.1 finnes en henvisning til denne godkjenning. Hvert formular skal være forsynt med trykkeriets navn og adresse, eller med et kjennetegn som gjør det mulig å identifisere trykkeriet. Det skal dessuten være forsynt med et serienummer, trykket eller ikke, slik at det kan identifiseres.

Mal for varesertifikat EUR.1 og for søknad om slikt varesertifikat

(identisk med tilsvarende vedlegg i EØS-avtalen og andre frihandelsavtaler)

VEDLEGG IV TIL PROTOKOLL B

FAKTURAERKLÆRING

Fakturaerklæringen, hvis tekst er vist nedenfor, må utferdiges i samsvar med fotnotene. Fotnotene trenger imidlertid ikke påføres dokumentet.

Engelsk versjon

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No. ...⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of⁽²⁾ preferential origin.

Tysk versjon

Der Ausführer (Ermächtigter Ausführer; Bewilligungs Nr.⁽¹⁾) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht erklärt, daß diese Waren, soweit nicht anders angegeben, präferenzbegünstigte⁽²⁾ Ursprungswaren sind.

Fransk versjon

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière no.⁽¹⁾) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle⁽²⁾.

Italiensk versjon

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale n.⁽¹⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale⁽²⁾.

Islandsk versjon

Útflytjandi varanna, sem skjál þetta tekur til (heimild tollyfirvalde nr. ...⁽¹⁾), lýsir því yfir, að sé eigi annars greinilega getid eru þær af⁽²⁾ fridindauppruna.

Norsk versjon

Eksportøren av produktene omfattet av dette dokument (tollmyndighetenes autorisasjonsnr.⁽¹⁾) erklærer at disse produktene, unntatt hvor annet er tydelig angitt, har⁽²⁾ preferanseopprinnelse.

Arabisk versjon

.....

.....⁽³⁾

(Sted og dato)

.....⁽⁴⁾

(Eksportørens underskrift; i tillegg, navn på den person som undertegner erklæringen med trykte bokstaver)

⁽¹⁾ Når fakturaerklæringen er utferdiget av en godkjent eksportør som omhandlet i artikkel 22 i protokollen, må den godkjente eksportørens autorisasjonsnummer oppgis i denne rubrikk. Når fakturaerklæringen ikke er utferdiget av en godkjent eksportør, skal teksten i parentes utelates eller rubrikken stå åpen.

⁽²⁾ Produktenes opprinnelse skal angis.

⁽³⁾ Slike angivelser kan utelates dersom slik informasjon fremgår av selve dokumentet.

⁽⁴⁾ Se opprinnelsesprotokollens artikkel 21 nr. 5. I de tilfeller hvor eksportøren kan unntas fra kravet om å undertegne, innebærer unntaket for underskrift også at navnet på den som undertegner kan utelates.